

OSVRTI

**SEDMI HRVATSKI SLAVISTIČKI
KONGRES
(25. – 28. RUJNA 2019.)**

Sedmi hrvatski slavistički kongres održan je od 25. do 28. rujna 2019. u hotelskom kompleksu Amadria u Šibeniku u organizaciji Hrvatskoga filološkog društva, Hrvatskoga slavističkog odbora i Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Svečano otvorenje organizirano je u srijedu, 25. rujna 2019.

Predsjednica Organizacijskoga odbora ovogodišnjega Hrvatskoga slavističkog kongresa, prof. dr. sc. Bernardina Petrović, pozdravila je sve goste, laureate i sudionike, a posebno inozemne kroatiste i slaviste koji proučavaju hrvatski jezik, književnost i kulturu te time uvelike doprinose pozicioniranju kroatistike i izvan Hrvatske. Biranim je riječima zahvalila članovima Organizacijskoga i Programskoga odbora te svojim tajnicima – Ivici Bakoviću, Mariji Malnar Jurišić i Lani Molvarec na trudu tijekom višegodišnjih priprema.

U ime ministrice kulture dr. sc. Nine Obuljen-Koržinek prisutnima se obratila Nataša Mučalo, ravnateljica Državnoga arhiva u Šibeniku, koja je naglasila kako Ministarstvo kulture Republike Hrvatske cijeni hrvatske slavističke kongrese koji kontinuirano okupljaju hrvatske i inozemne kroatističke i slavističke stručnjake.

U ime Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, suorganizatora Sedmoga hrvatskog slavističkog kongresa, pozdravnu riječ uputio je i pročelnik prof. dr. sc. Krešimir Mićanović podsjetivši na prethodne kongrese održane u Puli (1995.), Osijeku (1999.), Zadru (2002.), Varaždinu i Čakovcu (2006.), Rijeci (2010.) te Vukovaru i Vinkovcima (2014.). Profesor Mića-

nović je istaknuo zasluge članova Odsjeka za kroatistiku koji su predano sudjelovali u osmišljavanju i organizaciji četiriju kongresa te aktivno surađivali u pripremi osječkoga i riječkoga kongresa. Uloga predsjednika organizacijskih odbora neizmerno je važna, a tu su časnu i zahtjevnu dužnost do ovoga kongresa obnašali akademik Stjepan Damjanović, prof. emerita dr. sc. Dubravka Sesar, prof. dr. sc. Cvjetko Milanja, akademik Marko Samardžija, prof. dr. sc. Marija Turk i prof. dr. sc. Stipe Botica.

Svi se hrvatski slavistički kongresi održavaju u okviru Hrvatskoga slavističkog odbora Hrvatskoga filološkog društva, najveće znanstvene i strukovne udruge filologa u Republici Hrvatskoj. Potpredsjednik Hrvatskoga filološkog društva, doc. dr. sc. Davor Nikolić prisjetio se laureata preminulih od prethodnoga kongresa: dr. sc. Svjetlane Olegovne Vjalove (1929. – 2015.), prof. dr. sc. Stanka Lasića (1927. – 2017.), prof. dr. sc. Josipa Silića (1934. – 2019.), prof. dr. sc. Stanislava Marijanovića (1935. – 2019.) i akademika Radoslava Katičića (1930. – 2019.), a s posebnim se pijetetom osvrnuo na odlazak u veljači preminuloga akademika Marka Samardžije, višegodišnjega predsjednika Hrvatskoga slavističkog odbora i predstavnika Hrvatske u Međunarodnom slavističkom komitetu.

Svečano otvorenje uveličala je klapa Barone te Ante Stošić, profesor gitare u šibenskoj glazbenoj školi Ivana Lukačića.

Prvoga su dana uručena i priznanja zaslužnim slavistima i kroatistima. Naime, od Prvoga hrvatskog slavističkog kongresa tri se nagrade dodjeljuju istaknutim i zaslužnim znanstvenicima – Povelja Antuna Barca za zasluge u istraživanju hrvatske književnosti, Povelja Stjepana Ivšića za zasluge u istraživanju hrvatskoga jezika te Povelja Vatroslava

Jagića inozemnom slavistu za iznimne doprinose kroatistici. Hrvatski slavistički odbor zaprimio je prijedloge brojnih hrvatskih institucija i na sjednici održanoj 14. prosinca 2018. tajnim je glasovanjem izabrano troje laureata. Povelja Stjepana Ivšića pripala je akademkinji Antici Menac za zasluge u istraživanju hrvatskoga jezika, Povelja Antuna Barca uručena je akademiku Josipu Bratuliću za zasluge u istraživanju hrvatske književnosti, a Povelja Vatroslava Jagića prof. dr. sc. Johannesu Michaelu Reinhartu, stranom slavistu zaslužnom za kroatističke doprinose.

Radni dio kongresa otvorio je začetnik ideje o održavanju hrvatskih slavističkih kongresa i predsjednik Organizacijskoga odbora prvoga kongresa održanog u Puli, akademik Stjepan Damjanović, plenarnim predavanjem pod naslovom Jezična smjeranja hrvatskih protestanata. Na ovogodišnjem su kongresu tri radna dana započinjala plenarnim izlaganjima, pa je prof. dr. sc. Krystyna Pieniążek-Marković sa Sveučilišta Adam Mickiewicz iz Poznania drugoga dana kongresa održala predavanje Kina i Europa kao geo(bio)grafski / auto(geo)biografski prostori. Hrvatsko međuratno iskustvo. Trećega su dana, zbog prepoznatljivosti Šibenika kao grada međunarodnoga dječjega festivala, sudionici poslušali treće ovogodišnje plenarno predavanje prof. dr. sc. Diane Zalar upravo o dječjem jezičnom stvaralaštvu potaknutom djelima klasičnih pisaca.

Tematska su područja ovogodišnjega hrvatskog slavističkog kongresa bila:

1. Paleoslavistička i hrvatskoglagojska problematika
2. Izazovi, mogućnosti i perspektive slavistike u 21. stoljeću
3. Kroatistika između zaboravljenih početaka i globalizacijskih izazova

4. Mediteranska sastavnica hrvatskoga jezika, književnosti i kulture
5. Slavske dijaspore i suvremene migracije
6. Dijete i djetinjstvo u znanosti, umjetnosti i kulturi
7. Formalno i neformalno poučavanje slavenskih jezika, književnosti i kulture.

Na kongresu je sudjelovalo 105 izlagača s 87 referata pa se kongres odvijao u nekoliko paralelnih sekcija u trima dvoranama. Izlaganja su pokazala raznolikost aktualnih tema te sustavnost u analizama različitih književnih, lingvističkih i povijesno-jezičnih predložaka, a sudionici su se mogli upoznati i s različitim leksikografskim i inim projektima čija se ukoričena ili mrežna izdanja zasigurno mogu očekivati do sljedećega kongresa.

Trećega dana predstavljen je i izdavački niz Povijest hrvatskoga jezika, nacionalni nakladnički projekt započet 2008. godine čiji je cilj sustavan opis povijesnoga razvitka hrvatskoga jezika od srednjega vijeka do 21. stoljeća i to prikazom izvanjezične povijesti, ali i analizom i opisom jezičnih obilježja (slovopisa, pravopisa, glasova, oblika, rečenica i stila hrvatskoga jezika). Voditelj projekta bio je akademik Radoslav Katičić. Šest objavljenih knjiga sadrži priloge mnogih hrvatskih jezikoslovaca, uređenih pod vodstvom glavnoga urednika Ante Bičanića te urednikâ prof. dr. sc. Josipa Lisca, prof. dr. sc. Ive Pranjkovića i akademika Marka Samardžije. Knjigu su predstavili Ante Bičanić i prof. dr. sc. Anđela Frančić, jedna od autorica te predstavnica Hrvatske u Međunarodnom slavističkom komitetu.

Organizatori su osmislili i dva izleta. Drugoga dana kongresa sudionici su posjetili Drniš te razgledali grad i vanjske eksponate Ivana Meštrovića (Majka s djetetom, reljefi Sv. Roko i Orači te fontana Vrelo živo-

ta), obišli crkvu sv. Ante i Gradski muzej s Meštrovićevom zbirkom, a trećega su dana razgledali Šibenik, katedralu sv. Jakova, samostan i crkvu sv. Frane gdje su mogli vidjeti Šibensku molitvu, jedan od najstarijih hrvatskih jezičnih i književnih spomenika pisanih latinicom, obišli muzej te knjižnicu s raritetnim knjigama.

Na ovogodišnjem je kongresu predsjednica Organizacijskoga odbora prof. dr. sc. Bernardina Petrović unijela nekoliko novina. Svi sudionici trebali su poslati svoje radove prije početka kongresa da bi se što prije završio recenzentski postupak te otisnuo zbornik. Nadalje, knjiga sažetaka dostupna je u elektroničkom obliku, a knjiga laureata otisnuta s fotografijama nagrađenih u boji te s fotografijama svih triju povelja. Knjiga laureata sadrži životopise i bibliografije troje istaknutih filologa koje su priredili prof. dr. sc. Željka Fink za akademkinju A. Menac, prof. dr. sc. Lahorka Plejić Poje za akademika J. Bratulića (bibliografiju je sastavila uz suradnju dr. sc. Dubravke Luić-Vudrag) te dr. sc. Milan Mihaljević za prof. dr. sc. J. M. Reinharta.

Sedmi hrvatski slavistički kongres okupio je značajan broj mlađih znanstveni-

ka koji su zajedno s iskusnim hrvatskim i inozemnim stručnjacima ispisali stranice o iznimno uspješnom slavističkom susretištu. Kongres ostaje upamćen po mjestu održavanja, radosti sudionika zbog ponovnih razgovora i razmjene znanja i iskustava, ozbiljno i savjesno pripremljenim izlaganjima te dugim i plodnim raspravama. Sudionici će svakako pamtiti profesionalnost, srdačnost i susretljivost studenata Daniela Blazsetina, Josipa Čekolja, Anje Džeko i Danijela Mihića, spomenutih troje tajnika, a posebno predsjednice Organizacijskoga odbora Bernardine Petrović. Upravo je prof. dr. sc. B. Petrović iznijela najveći teret u pripremi još jednoga uspješnog hrvatskog slavističkog kongresa koji je potvrdio da su susreti i razgovori važan segment struke i znanosti te da se nestrpljivo iščekuju sljedeći kongresi – u duhu tradicije – na kopnu. U ime svih sudionika na organizaciji i nezaboravnom radnom i kolegijalnom ozračju predsjednici Organizacijskoga odbora zahvalila je prof. dr. sc. Mihaela Matešić na svečanom zatvaranju Sedmoga hrvatskog slavističkog kongresa.

Ivana Vidović Bolt

KATEHETSKA PROLJETNA ŠKOLA RIJEČ KAO SADRŽAJ I MJESTO UČENJA I POUČAVANJA

Zagrebu je 4. i 5. svibnja 2018. godine održana Katehetska proljetna škola za vjeroučitelje koji rade u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj. Tema toga stručnoga skupa bila je Riječ kao sadržaj i mjesto učenja i poučavanja, a organizatori Nacionalni katehetski ured Hrvatske

biskupske konferencije u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje. Tijekom jedne školske godine, te dvije institucije zajednički organiziraju šest višednevnih stručnih skupova za vjeroučitelje u osnovnim i srednjim školama, posebnim ustanovama te predškolskim ustanovama. Odabirom tema nastoji se osnažiti vjeroučiteljske kompetencije, kao i odgojiteljica u vjeri, da bi svoj posao mogli što bolje raditi u skladu sa zahtjevima vjernosti Bogu i čovjeku, načelima ekumenske